

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Hans Schedin, Finansinspektionen, Box 6750, 113 85 Stockholm.
Beställningsadress: Fakta Info Direkt, Box 6430, 113 82 Stockholm. Tel. 08-587 671 00, Fax 08-587 671 71.
Prenumerera också per e-post på www.fi.se.
ISSN 1102-7460

FFFS 2002:20

Utkom från trycket
den 5 december 2002

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsberättelse och halvårsredogörelse för värdepappersfonder;

beslutade den 21 november 2002.

Finansinspektionen föreskriver¹ följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser om årsberättelse

Tillämpning

1 § Dessa föreskrifter och allmänna råd tillämpas för värdepappersfonder och näringsverksamhet enligt 3 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder av företag som driver verksamhet enligt samma lag vid upprättande av årsberättelse och halvårsredogörelse.

Allmänna råd

Att fastställa gällande marknadsvärde

Enligt 30 § andra stycket i lagen (1990:1114) om värdepappersfonder värderas fondens egendom utifrån gällande marknadsvärde. Med egendom avses i detta sammanhang också derivatinstrument och skulder.

Gällande marknadsvärde kan fastställas genom olika metoder, vilka bör tillämpas enligt följande ordning.

1. Om det finansiella instrumentet handlas på en aktiv marknad bör senaste betalkurs på balansdagen användas. Om balansdagen inte är handelsdag gäller motsvarande för senaste handelsdag före balansdagen.
2. Om det finansiella instrumentet inte handlas på en aktiv marknad bör gällande marknadsvärde härledas utifrån information om liknande transaktioner som ägt rum under marknadsmässiga omständigheter under senare tid.

---

¹ Jfr. rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), (EGT L375, 31/12/1985 s. 3–18, Celex 31985L0611) och rådets direktiv 88/220/EEG av den 22 mars 1988 med ändring, såvitt gäller placeringsinriktningen för vissa fondföretag, av direktiv 85/611/EEG, (EGT L 100, 19/04/1988 s. 31–32, Celex 31988L0220).

Föreskrifterna är beslutade med stöd av 2 och 3 §§ förordningen (1990:1123) om värdepappersfonder.

3. Om inte metod 1 eller 2 går att tillämpa ska gällande marknadsvärde fastställas genom att använda en värderingsmodell som är etablerad på marknaden.

Årsberättelsens delar

2 § En årsberättelse ska innehålla:

- balansräkning,
- resultaträkning,
- uppgifter om fondens innehav och positioner i finansiella instrument samt
- förvaltningsberättelse.

Rättvisande bild

3 § Årsberättelsen ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av fondens tillgångar och skulder, exponering för finansiella risker samt resultat. Om det behövs för att kunna ge en rättvisande bild ska tilläggsupplysningar lämnas.

2 kap. Balansräkning

1 § I balansräkningen ska en sammanställning göras av fondens samtliga redovisade tillgångar och skulder per balansdagen, och balansräkningen ska avslutas med uppgifter om fondförmögenheten. Balansräkningen ska upprättas enligt uppställningen i *bilaga 1*. Andra poster än de som finns upptagna i bilagan får tas upp, om innehållet i dessa inte redan täcks av poster i uppställningen. Posterna får delas in i delposter.

2 § Jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år ska anges.

3 § I balansräkningen ska finansiella instrument med positivt marknadsvärde redovisas under tillgångar, medan instrument med negativt marknadsvärde redovisas under skulder. Posten "Finansiella instrument med negativt marknadsvärde" avser t.ex. derivatinstrument med negativt marknadsvärde.

4 § Värdepapper som lånas ut ska redovisas som värdepapper i balansräkningen. Inlånade värdepapper ska däremot inte tas upp som en tillgång.

Marknadsvärdet på mottagna säkerheter anges inom linjen.

Marknadsvärdet av utlånade värdepapper ska anges som en post inom linjen.

5 § Uppgifter ska lämnas inom linjen om de säkerheter som fonden ställt uttryckt i kronor och procent av fondförmögenheten.

3 kap. Resultaträkning

1 § Resultaträkningen ska upprättas enligt uppställningen i *bilaga 2*. Jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år ska anges.

Beskrivning av resultaträkningens poster

Intäkter och värdeförändring

Värdeförändring på aktierelaterade finansiella instrument

Denna post avser realiserade och orealiserade vinster samt realiserade och orealiserade förluster under perioden.

Resultatposten omfattar samtliga aktierelaterade finansiella instrument, bl.a. Aktieoptioner, aktieterminer, konvertibla skuldebrev, vinstandelsbevis, aktiefonder och aktieindexobligationer.

Värdeförändring på ränterelaterade finansiella instrument

Denna post avser realiserade och orealiserade vinster samt realiserade och orealiserade förluster på obligationer (ej diskonteringsinstrument) under perioden.

Till ränterelaterade instrument räknas bland annat obligationer, räntefonder, ränteoptioner samt ränteterminer om de senare avser obligationer.

Ränteintäkter

Denna post avser räntor på ränterelaterade instrument inklusive utdelning på räntefonder, värdeförändring på diskonteringsinstrument samt bankränta och eventuella övriga räntor, såväl upplupna som erhållna.

Utdelningar

Denna post avser utdelningar på aktier och andelar i värdepappersfonder (dock ej räntefonder). Utdelningar från s.k. blandade värdepappersfonder ska också ingå om marknadsvärdet på den blandade värdepappersfonden till minst hälften utgörs av aktier eller aktierelaterade instrument. Utdelning och kupongskatt på utländska aktier redovisas netto, med beaktande av eventuell restitution.

Ersättning för utdelning i samband med utlåning av aktier ska också ingå här.

Valutakursvinster och -förluster netto

Denna post avser resultat av valutaderivat och valutakursförändringar på bankkonto i utländsk valuta. Bestämmelserna i 3 § i lag om värdepappersfonder om att tillgångar i värdepappersfond värderas till marknadsvärde innebär att realiserade och orealiserade vinster och förluster resultatförs i sin helhet.

Övriga intäkter

Denna post avser t.ex. premier vid utlåning av aktier. I den mån fondandelsägare har tillfört fonden intäkter som kompensation för transaktionskostnader ska dessa intäkter särredovisas här.

Kostnader

Förvaltningskostnader

Om fonden bara erlägger ersättning till fondbolag, som i sin tur ersätter förvaringsinstitut och tillsynsmyndighet, ska denna ersättning anges med ett totalbelopp under "Förvaltningskostnad". I annat fall ska ersättningarna anges separat i resultaträkningen enligt uppställningsformen i *bilaga 2*.

Räntekostnader

Denna post avser räntekostnader som fonden erlagt vid upplåning.

Övriga kostnader

Denna post avser premier vid inlåning av aktier samt erlagd ersättning för utdelning vid inlåning av aktier, transaktionskostnader (om dessa belopp ej ingår i posten "Värdeförändring") samt andra eventuella kostnader. Specifikation ska ske antingen direkt i resultaträkningen eller i not.

Skatt

Denna post avser fondens beräknade skattekostnad baserad på fondens skattepliktiga resultat.

4 kap. Tilläggsupplysningar

1 § I årsberättelsen ska upplysningar lämnas om hur marknadsvärdet på tillgångar och skulder i fonden har fastställts. Särskilda upplysningar ska lämnas om det t.ex. genom tillämpade metoder för uppskattningar av marknadsvärdet eller om handeln med aktuellt finansiellt instrument inte är regelbunden, och om det råder väsentlig osäkerhet kring det redovisade värdet.

2 § Om balansposterna kortfristiga fordringar och kortfristiga skulder uppgår till väsentliga belopp ska posterna specificeras i not.

Innehav och positioner i finansiella instrument

3 § Fondens innehav av och positioner i finansiella instrument ska specificeras med utgångspunkt från geografiskt område, bransch eller annat sätt som är relevant, med utgångspunkt från fondens placeringsinriktning. Innehavet enligt denna uppdelning ska uttryckas i procent av fondförmögenheten per balansdagen.

Specifikation ska också göras med angivande av marknadsvärde, uppdelat på följande kategorier:

- finansiella instrument som är noterade vid svensk eller utländsk börs,
- finansiella instrument som är noterade vid en auktoriserad marknadsplats,
- finansiella instrument som är föremål för regelbunden handel vid någon annan reglerad marknad som är öppen för allmänheten,
- finansiella instrument som inom ett år från emissionen avses bli föremål för regelbunden handel vid svensk eller utländsk börs, auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad som är öppen för allmänheten, och
- övriga finansiella instrument.

När denna specifikation upprättas ska derivat anges i anslutning till underliggande avistainnehav. Detta ska också göras om derivatets marknadsvärde är negativt. Vidare ska också antalet, men inte värdet, av inlånade värdepapper tas med.

För ovan angivna uppdelningar ska anges uttryckt i procent respektive grupps andel av marknadsvärdet av fondförmögenheten. Uppgifter ska också lämnas om innehavet per enskild emittent samt om innehavets marknadsvärde.

Specifikationen av innehavet av finansiella instrument ska avslutas med en summering av marknadsvärdet för samtliga finansiella instrument. Vidare ska nettot av fondens övriga tillgångar och skulder samt den sammanlagda fondförmögenheten anges.

Specifikationen ska upprättas så att det direkt går att härleda de innehav och positioner som gemensamt utgör specifikationer av balansposterna "Finansiella

instrument med positivt marknadsvärde" respektive "Finansiella instrument med negativt marknadsvärde".

I de fall när fonden innehar mer än en typ av värdepapper, som är utgivna av en och samma emittent, ska det för varje emittent uppges hur stor procentuell andel av fondförmögenheten som utgörs av fondpapper och andra finansiella instrument.

4 § Vidare ska lämnas uppgifter om fondens innehavda respektive utställda optioner och terminskontrakt. Dessa ska vara fördelade på standardiserade och icke standardiserade instrument. Uppgifter ska också lämnas om fondens värdepapperslån, uppdelat på in- respektive utlåning.

Specifikation av värdeförändring

5 § Fonder som enligt fondbestämmelserna får ta realiserade vinster i anspråk för utdelning ska specificera värdeförändring på innehavda finansiella instrument enligt nedan.

Aktierelaterade finansiella instrument

Realisationsvinster

Realisationsförluster

Orealiserade vinster/förluster

Summa

Ränterelaterade finansiella instrument

Realisationsvinster

Realisationsförluster

Orealiserade vinster/förluster

Summa

Förändring av fondförmögenhet

6 § Följande information ska lämnas om förändring i fondförmögenhet.

Fondförmögenhet vid årets början

Andelsutgivning

Andelsinlösen

Årets resultat enligt resultaträkning

Inbetald upplupen utdelning vid andelsutgivning

Utbetald upplupen utdelning vid andelsinlösen

Lämnad utdelning

Fondförmögenhet vid årets slut

Allmänna råd

Tabellen visar hur den totala förändringen av fondförmögenheten under perioden fördelar sig på de olika posterna. Inbetalda och utbetalda upplupna utdelningar gäller endast berörda fonder.

7 § Årsberättelsen ska innehålla en jämförande redovisning av fondens utveckling för var och ett av de senaste fem åren vad gäller:

- fondförmögenhet,
- andelsvärde,
- utdelning per andel,

- totalavkastning i procent och
- uppgifter om utvecklingen under motsvarande år för ett relevant jämförelseindex, i procent.

Om fonden har startat sin verksamhet under den senaste femårsperioden anges istället utvecklingen från starttidpunkten.

5 kap. Förvaltningsberättelse

Utveckling under året

1 § I förvaltningsberättelsen ska redogöras för hur fondförmögenheten har utvecklats när det gäller sparande och avkastning. Väsentliga faktorer som påverkat resultatutfallet, såsom större valutakursförändringar, ska kommenteras liksom andra väsentliga händelser, t.ex. ändring av placeringsinriktning eller jämförelseindex. Upplysning ska lämnas om det skett några väsentliga personella eller organisatoriska förändringar.

I förvaltningsberättelsen ska det också ingå uppgifter om nyckeltal som beskriver fondens värdeutveckling, riskmått, kostnader samt omsättningshastighet på fondens innehav av finansiella instrument.

2 § I förvaltningsberättelsen ska redogöras för den sammanlagda förvaltningskostnad som erlagts under året. Förvaltningskostnaden ska uttryckas i kronor för ett andelsinnehav som vid årets ingång antas vara värt 10 000 kronor. Dessa andelar förmodas ha behållits i fonden under hela året. En eventuell utdelning från fonden antas återinvesteras i nya andelar och värdet av dessa andelar ska också ingå vid beräkningen av den sammanlagda förvaltningskostnaden.

Köp och försäljning av finansiella instrument med närstående värdepappersbolag

3 § Upplysningar ska lämnas om det sammanlagda värdet av köp och försäljning (omsättning) av finansiella instrument, som skett för fondens räkning under året med värdepappersbolag inom samma koncern som fondbolaget. Denna upplysning ska anges i procent av fondens totala omsättning.

Derivat

4 § Av årsberättelsen ska framgå i vilken omfattning och på vilket sätt fondbolaget för fondens räkning har handlat med optioner, terminskontrakt eller andra likartade finansiella instrument. Om fonden har tillstånd att handla med nämnda instrument, men inte utnyttjat denna möjlighet, ska detta framgå av årsberättelsen.

6 kap. Halvårsredogörelsens innehåll

1 § I halvårsredogörelsen ska översiktligt redogöras för fondens verksamhet och utveckling under redovisningsperioden.

2 § När halvårsredogörelsen upprättas ska bestämmelserna i det allmänna rådet under 1 kap. 1 och 3 §§ samt föreskrifterna i 2 kap., 4 kap. 3 § och 5 kap. 1 § 1 stycket tillämpas.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2003, då 8 kap. och 9 kap. i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 1997:11) om värdepappersfonder ska upphöra att gälla.

CLAES NORGREN

Anders Torgander

Uppställningsform för Resultaträkningen

Intäkter och värdeförändring

Värdeförändring på aktierelaterade finansiella instrument

Värdeförändring på ränterelaterade finansiella instrument

Ränteintäkter

Utdelningar

Valutakursvinster och -förluster netto

Övriga intäkter

Summa intäkter och värdeförändring

Kostnader

Förvaltningskostnader

Ersättning till fondbolaget

Ersättning till förvaringsinstitutet

Ersättning till tillsynsmyndighet

Räntekostnader

Övriga kostnader

Summa kostnader

Skatt

Årets resultat

*Bilaga 2***Uppställningsform för Balansräkningen**Tillgångar*Finansiella instrument med positivt marknadsvärde**Bank och övriga likvida medel**Kortfristiga fordringar**Summa tillgångar*Skulder*Finansiella instrument med negativt marknadsvärde**Övriga kortfristiga skulder**Summa skulder*FondförmögenhetPoster inom linjen*Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper**Utlånade värdepapper**Ställda säkerheter för inlånade värdepapper**Ställda säkerheter för derivat**Övriga ställda säkerheter*